

REPUBLIKA SRBIJA
GRAD PIROT

**AKCIONI PLAN ZA UKLJUČIVANJE GRAĐANA
U PROCES DONOŠENJA ODLUKA O TROŠENJU SREDSTAVA
PRIKUPLJENIH PO OSNOVU POREZA NA IMOVINU U PIROTU**

Jun, 2018

Pirot

Pirot

Plan je izrađen u cilju unapređenja procesa konsultovanja i učeđca građana u procesu donošenja odluka u , a u gradu Pirotu u okviru Programa „Opštinski ekonomski razvoj u Srbiji faza 2 – Reforma poreza na imovinu“ koji finansira Švajcarska agencija za razvoj i saradnju SDC, a sprovodi IMG.

Deo 1

Aktivnosti koje lokalna samouprava sprovodi kako bi konsultovala i uključila građane u procese donošenja odluka

Grad Pirot sprovodi sledeće aktivnosti u cilju konsultovanja i uključivanja građana u proces donošenja odluka:

1. Projekat Participativno budžetiranje grad Pirot realizuje treću godinu zaredom, uz saradnju sa organizacijama BIRN Srbija i NALED, a nadalje ovaj projekta sprovodi samostalno uz odeđenu tehničku podršku BIRN-a. Cilj projekta je veće uključivanje građana u proces donošenja odluka, informisanje građana o budžetskom procesu, povećanje transparentnosti rada lokalne samouprave i budžetskog procesa i promocija opština i gradova, kao dobrih mesta za privredni razvoj i privlačenje investicija.

Programi participativnog budžetiranja (PB) su u Srbiji i okruženju relativno nov mehanizam za kreiranje i sprovođenje javnih politika na lokalnom nivou, iako ta praksa postoji još od osamdesetih godina proslig veka i veoma je raširena kako u razvijenim zemljama zapadne Evrope, tako i u Americi, Kanadi, Australiji i Južnoj Americi, iz koje je i potekla.

Participativno budžetiranje je proces koji uključuje građane i ostale zainteresovane strane u određivanje prioriteta i donošenje planova potrošnje u okviru budžeta lokalne samouprave. Na ovaj način, deo budžeta namenjen je za projekte od interesa za lokalnu zajednicu.

Dobrobiti participativnog budžetiranja su sledeće:

- Povećava transparentnost javne administracije i efikasnost javne potrošnje
- Osnažuje učešće građana u procesu donošenja odluka, raspodeli i nadzoru nad javnim fondovima
- Podrazumeva veću odgovornost lokalne vlasti, kako lidera tako i službenika
- Omogućava kolektivnu prioritetizaciju i rukovođenje javnim resursima
- Utiče na veći stepen poverenja između građana i vlasti
- Jača demokratsku kulturu i društvenu strukturu u okviru lokalne zajednice

2. Informisanje – Grad Pirot nastoji da na transparentan i otvoren način informiše javnost o procesu donošenja odluka, da ih aktivno uključi u isti davanjem predloga i sugestija i time dođe do pravovremenih i potpunih informacija čime se ostvaruje dvosmerna komunikacija između organa vlasti i građana. Time se stiče veća transparentnost i odgovornost u radu naše JLS, bolja usklađenost aktivnosti JLS sa stvarnim i prioritetnim potrebama i problemima i veće poverenje i podrška građana organima vlasti. Grad Pirot informisanje vrši metodama direktnog i indirektnog informisanja:

- direktno: održavanjem sastanaka po Mesnim zajednicama, konferencijama za medije, informativnim javnim skupovima i sl;
- indirektno: informator o radu, prezentovanjem informacija preko zvanične Internet prezentacije grada, medijskim nastupima predstavnika izvršne vlasti, objavljinjem svakodnevnih vesti na lokalnim televizijama i preko lokalnih web portala, intervjuima predstavnika vlasti, novinskim člancima i sl;

3. Javne rasprave – Ovaj vid aktivnosti grad Pirot koristi kod usvajanja najvažnijih pravnih akata od strane Skupštine grada, prilikom izrade budžeta grada, strateških i planskih dokumenata, izmene nekih propisa i administrativnih procedura i sl, i to kroz održavanje javnih rasprava u skupštinskoj sali. Pozivi se

upućuju pismenim i elektronskim putem i to svim indirektnim korisnicima, građanima, predstavnicima biznis zajednice i organizacijama civilnog društva.

4. **Anketiranje** – Ovaj vid aktivnosti grad Pirot do sad je koristio kroz projekat Participativno budžetiranje. Anketiranje građana se sprovodi na Gradskom trgu i u prostorijama Uslužnog centra Gradske uprave, a putem zvanične web prezentacije se pozivaju građani i obaveštavaju o vremenu i mestu anketiranja, a kasnije se i rezultati glasanja prezentuju preko istog.

Prednosti naše lokalne zajednice za unapređenje učešća građana

U radu gradskih organa grada Pirot, u većini slučajeva, partnerstvo između građana i grada nije na zadovoljavajućem nivou, te ima prostora za poboljšanje saradnje podizanjem nivoa informisanja i uspostavljanjem metoda za više konsultovanja o najznačajnijim pitanjima i zajedničkog odlučivanja o istim, odnosno uključivanja građana u donošenju i sprovođenju odluka, kao i u praćenju postignuća na osnovu tih odluka. Posebno treba informisati građane o trošenju budžetskih sredstava koja su prihod po osnovu naplate poreza na imovinu i primeniti metode konsultovanja o potrebama građana kako bi aktivno učestvovali u procesu odlučivanja o trošenju sredstava prikupljenih kroz porez na imovinu.

Moguće oblasti gradskog delovanja u kojima je ostvarivo partnerstvo su:

- administrativne procedure,
- komunalne delatnosti,
- infrastruktura,
- objavljivanje informacija i konsultacije,
- lokalni ekonomski razvoj,
- demokratizacija,
- sprovođenje socijalne politike,
- životna sredina.

Analizirane prednosti, slabosti, mogućnosti i pretnje u razvoju partnerskih odnosa između lokalne uprave i građana mogu se predstaviti sledećom **SWOT** matricom:

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Iskustvo u pripremi i realizaciji projekata; - Prekogranična saradnja; - Uspostavljena saradnja sa organizacijama civilnog društva; - Službene e-mail adrese za sve zaposlene; - Postojanje i funkcionisanje uslužnog centra; - Dobro organizovana, obučena i efikasna LPA; - Zvanična web prezentacija grada sa svim bitnim informacijama, dostupna građanstvu; - Javni budžetski portal otvoren za građanstvo; - Saradnja sa državnim institucijama i međunarodnim organizacijama; - E-uprava - Predanost zaposlenih poslu i radnim zadacima; - Politička stabilnost; 	<ul style="list-style-type: none"> - Slaba komunikacija između Odeljenja u okviru Gradske uprave; - Nedovoljni ljudski resursi; - Inertnost građana; - Odsustvo društvene solidarnosti; - Nedovoljno obučeni stručni kader Gradske uprave; - Nedovoljno razvijena svest građana o značaju plaćanja poreza na imovinu; - Nedovoljno razvijena komunikacija sa biznis sektorom; - Nedostatak savremenih tehnologija za održivo korišćenje raspoloživih ljudskih resursa;
MOGUĆNOSTI	PRETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Ažurirana baza podataka o nepokretnostima; - Građanstvo podstaknuto za aktivnije učestvovanje u kreiranju budžeta; - Mogućnost uvođenja novih usluga putem e-uprave; - Veći stepen saradnje sa ministarstvima; - Povećanje informatičke pismenosti; 	<ul style="list-style-type: none"> - Loš stav građana o gradskoj administraciji; - Visok stepen fiskalne nediscipline; - Česta promena poreskih propisa; - Nedovoljna informatička opremljenost i obučensot satanovništva; - Odliv mladih i stručnjaka; - Nezainteresovanost poreskih obveznika za njihova prava i obaveze;

Dugoročni cilj grada Pirot je da uspostavi sistem tako da bude savremen, sa profesionalnom administracijom koja uživa poverenje građana, od koje lokalna vlast i dobija legitimitet i koja će, na principima dobre uprave i ravnopravnosti po svakom osnovu, pružati usluge, a organizacijama civilnog društva i građanima omogućiti aktivno učešće u kreiranju, donošenju i sporovođenju najznačajnijih odluka kroz jasno definisane mehanizme.

Partneri i zainteresovane strane

Partneri iz javnog sektora na lokalnom nivou:

- Skupština Grada;
- Gradsko veće;
- Gradska uprava;
- Javna preduzeća i javne ustanove čiji je osnivač Grad Pirot;

Građani i formalne grupe građana kao partneri na lokalnom nivou:

- Mesne zajednice;
- Nevladine organizacije;
- Udruženja građana;
- Građanske inicijative;

Poslovni sektor:

- Mikro, mala i srednja preduzeća;
- Preduzetnici;

International Management Group – IMG

3 NIVOA SARADNJE ORGANA VLASTI I GRAĐANA

Participacija građana – jedan od stubova razvijene lokalne zajednice

Kakvoj zajednici želimo da doprinesemo do kraja 2021. godine? (opšti cilj)

Grad Pirot će do 2021.godine unaprediti sistem raspodele sredstava ostvarenih naplatom od poreza na imovinu aktivnim informisanjem, konsultovanjem i uključivanjem građana u proces donošenja odluka o trošenju sredstava.

Cilj reforme poreza na imovinu u gradu Pirotu jeste da svaki građanin plaća porez na imovinu koju poseduje, a svi građani moraju da budu i jesu jedanki u tome. Sa druge strane potrebno je obezbediti da se prihodi ostvareni od poreza na imovinu koriste u one svrhe koje su u vrhu liste prioriteta kod svih građana. Grad će težiti da realizacijom aktivnosti iz Akcionog plana unapredi kvalitet života, usluga i upravljanja za što veći broj građana. Građani i privreda će ostvarivati korist tako što će učestvovati u donošenju odluka, čime će se pospešiti i odgovorniji način upravljanja, a poboljšaće se i kvalitet javnih usluga. Poseban akcenat se stavlja na jačanje odgovornosti između lokalne vlasti i građana kao poreskih obveznika i to tako da se kroz programske aktivnosti pokrene i poboljša dijalog sa građanima.

Da bi ostvarili planirani cilj u naredne tri godine radićemo na:

SC.1: Informisanje građana o mogućnostima za aktivno uključivanje u proces donošenja odluka o trošenju sredstava ostvarenih od naplate poreza na imovinu.

SC.2: Direktno uključivanje građana u proces donošenja odluka o trošenju sredstava ostvarenih od naplate poreza na imovinu.

SC.3: Sprovođenje aktivnosti na realizaciji odabranih projekata i obaveštavanje javnosti o rezultatima sprovedenih aktivnosti iz akcionog plana.

deo 3**Plan aktivnosti**

Aktivnosti	Nosilac	Partneri	Vremenski okvir	Sredstva i izvori finansiranja	Indikatori učinka
SC.1: Informisanje građana o mogućnostima za aktivno uključivanje u proces donošenja odluka o trošenju sredstava ostvarenih od naplate poreza na imovinu					
Kratkoročni ciljevi i povezane aktivnosti (do kraja 2018. godine)					
Informisanje građana putem raznih medija (saopštenja, obaveštenja, izjave, gostovanja)	Grad Pirot	Mediji, Izvršna vlast grada	Maj – Decembar 2018.	Budžet grada Pirot	Broj lansiranih saopštenja za javnost; Broj i vrsta medija;
Redovno ažuriranje Internet prezentacije grada (vesti, obaveštenja) u delu LPA	LPA, Odsek za informatiku	Mediji	Maj – Decembar 2018.	Budžet grada Pirot	Broj informacija distribuiranih do građana; Broj poseta prezentaciji; Procejneni broj građana - primaoci informacija.
Izrada i lansiranje android aplikacije „Prijava problem“	Kabinet gradonačelnika	Mediji	April - Maj 2018.	Budžet grada Pirot	Broj korisnika aplikacije; Broj podnetih prijava; Broj datih odgovora; Broj rešenih problema
Srednjoročni ciljevi i povezane aktivnosti (2019. – 2020. godine)					
Redovno ažuriran informator o radu uprave u delu LPA	Opšta Uprava	Gradska uprava; LPA	Januar – Decembar 2019. i 2020.	Budžet grada Pirot	Broj pregleda informatora sa Internet stranice grada
Štampanje i deljenje flajera - lifleta uz poresko rešenje	Odeljenje za privredu i finansije; LPA	IMG; JP „Pošta Srbije“	Maj – Septembar 2019. i 2020.	Budžet grada Pirot	Broj dostavljenih flajera-lifleta
Izrada biltena o projektnim aktivnostima Gradske uprave	Izvršna vlast Grada;	Gradska uprava; Mesne zajednice	kvartalno	Budžet grada Pirot	Broj podeljenih biltena
Dugoročni ciljevi (do kraja programa i posle)					
Informisanje javnosti o budžetskom procesu i postignutim rezultatima na zvaničnoj Internet prezentaciji i kroz saopštenja za javnost	Izvršna vlast grada; Odeljenje za privredu i finansije	Mediji	Po potrebi	Budžet grada Pirot	Broj izdatih saopštenja; Definisani kanali informacija
SC.2: Direktno uključivanje građana u proces donošenja odluka o trošenju sredstava ostvarenih od naplate poreza na imovinu					
Kratkoročni ciljevi i povezane aktivnosti (do kraja 2018. godine)					
Anketiranje građana na terenu, putem zvanične Internet stranice grada i u Uslužnom centru putem anketnog listića	LPA	Popisivači	Maj – Oktobar 2018.	Budžet grada Pirot	Broj informisanih građana; Broj popunjениh anketnih listića

Formiranje radne grupe za analizu i odabir predloga	Izvršna vlast Grada	Gradska uprava; više JP; Građanske inicijative	Oktobar – Septembar 2018.	Budžet grada Pirot	Broj dostavljenih predloga; Broj odabralih predloga
Srednjoročni ciljevi i povezane aktivnosti (2019. – 2020. godine)					
Javne rasprave – kontinuirano prikupljanje informacija i predloga od strane građana	Izvršna vlast grada; Odeljenje za privredu i finansije	Mediji; Mesne zajednice; OCD	1 god	Budžet grada Pirot	Broj građana učesnika javne rasprave; Broj prikupljenih predloga
Dugoročni ciljevi (do kraja programa i posle)					
Uspostavljanje sistema održavanje stalnih tribina	Grad Pirot	Mediji: Mesne zajednice; OCD	2 god	Budžet grada Pirot	Broj održanih tribina; Broj odazvanih tribini
SC.3: Sprovodenje aktivnosti na realizaciji odabralih projekata i obaveštavanje javnosti o rezultatima sprovedenih aktivnosti iz akcionog plana					
Kratkoročni ciljevi i povezane aktivnosti (do kraja 2018. godine)					
Anketiranje građana – glasanje o predlozima	Grad Pirot	Mediji	Decembar 2018.	Budžet grada Pirot	Broj anketnih listića, Broj građana koji su učestvovali u anketiranju
Analiza prikupljenih anketnih listića	Grad Pirot	/	Decembar 2018.	Budžet grada Pirot	Broj pozitivnih i negativnih sugestija građana
Srednjoročni ciljevi i povezane aktivnosti (2019. – 2020. godine)					
Sagledavanje nedostataka projekta i mogućnost izmene istih	Grad Pirot	/	1 god.	Budžet grada Pirot	Broj primedbi i broj pozitivno rešenih primedbi
Dugoročni ciljevi (do kraja programa i posle)					
Stalno dostupna WEB aplikacija na sajtu grada za ocenu, komentare i predloge realizacije projekta	Gradska uprava; Odsek IT	/	2 god.	Budžet grada Pirot	Broj zainteresovanih građana, broj predloga, broj komentara
Izrada biltena o realizaciji projekta	Grad Pirot	Mediji	2 god.	Budžet grada Pirot	Broj Izrađenih biltena